Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY *УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК*

VOL.CV. № 113 TUESDAY, JUNE 16, 1998 PARSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 -ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 16-го ЧЕРВНЯ 1998 р. Ч. 113 РІК CV

НЕПЛАТЕЖІ ЗАГРОЖУЮТЬ НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ

Симферопіль (КІА-УНІАР). — Проблема неплатежів за енергоносії загрожує національній безпеці України, заявив на засіданні Ради Міністрів Криму голова правління державної акціонерної компанії „Крименерго" Сергій Єрмілов.

В цілому по Україні борги споживачів уже наблизилися до 4 блн. гривень. У Криму ж сума заборговання за тепло- та електроенергію перевищила 240 млн. грн. й продовжує збільшуватися.

Найбільшим боржником стали сільські райони. Якщо мешканці міст сплачують приблизно 70-80 відс. за спожите, то платежі селян ледве перевищують третину.

До того ж ситуація ускладнюється постійними крадіжками. На засіданні Ради Міністрів зазначено, що крадуть не лише саму електроенергію, але й дроти та трансформатори. В одному тільки Ленінському районі в енергетиків вкрадено кольорових металів на суму понад 27,000 гривень. У зв'язку з цим голова уряду Кримської Автономії Сергій Куніцин доручив Головному управлінню Міністерства Внутрішніх Справ перевірити діяльність усіх установ, що займаються закупом кольорових металів у населення та організацій.

Крім того, Рада Міністрів Криму готує систему вексельного заліку для підприємств, які мають взаємне заборгування. Експерти кримського уряду вважають, що це дещо зніме гостроту проблеми.

Уряд плянує бюджет на 1999 рік

Київ (УНІАР). — До Верховної Ради України передано підготований Урядом проєкт постанови про основні напрями бюджетової політики на 1999 рік.

Передбачається, що сума дефіциту бюджету не перевищуватиме 2 відс. прогнозованого валового внутрішнього продукту на 1999 рік.

Збалянсованість бюджету забезпечуватиметься шляхом зменшення дотацій та субсидій, що надаються окремим галузям, скороченням та впорядкуванням пільг для громадян, а також скороченням податкових пільг для підприємств, установ та організацій.

Уряд пропонує передбачити фінансування дефіциту бюджету з урахуванням економічно безпечних умов та обсягів використання неемісійних джерел фінансування, зниженням рівня прибутковости державних цінних паперів та продовженням середнього терміну їхнього обігу.

Кабінет міністрів затвердив порядок відшкодування громадянам заощаджень, що були поміщені до 2-го січня 1992 року в установах Ощадбанку колишнього СССР. Плянується, що поверненню підлягатиме 370 млн. гривень. Громадянам, які не отримували компенсацію у 1997 році і яким сповнилося 80 та більше років буде виплачено 170 млн. грн. Їм платитимуть не більше, як 48 грн. з кожного рахунку. Нащадкам — 150 грн.в межах проіндексованого вкладу.

На викуп у пенсіонерів та інвалідів облігацій Державної цільової безвідсоткової позики 1990 року, які залишилися невикупленими, спрямовуватиметься 29,68 млн. гр., інвалідам війни передбачається виплатити 50,85 млн. грн. (по 50 гривень) тощо.

Усі ці виплати розпочнуться не раніше третього кварталу цього року.

Кабінет Міністрів затвердив також положення про порядок організації та проведення міжнародних тендерів на укладення контрактів щодо використання надрів. Документ ухвалено з метою включення закордонних та українських інвесторів до розвитку мінерально-сировинного комплексу України.

Рішення щодо проведення тендерів ухвалюватиме Уряд за поданням Державного комітету геології, після погодження з відповідними міністерствами та державними адміністраціями.

Почали організувати міжнародний суд

Рим. — Тут у понеділок, 15-го червня, з ініціятиви Організації Об'єднаних Націй розпочалася конференція, метою котрої є продискутувати правила, що ниме буде користуватися міжнародний суд порушуючи справи злочинців проти людства.

ООН мріє створити свого роду Нюремберг з гльобальним засягом, тобто постійнйи суд, де б розглядалися і вирішувалися справи поодиноких осіб оскаржених у звірствах і ґеноциді. Ще експерти леґальних справ і делеґати з 156 країн не розпочали дискутувати над поодинокими правилами, а вже є розбіжності думок щодо юрисдикції та звітности того міжнародного суду.

З одного боку є ЗСА та інші країни, котрі підтримуючи думку такого міжнародного суду, дехто можна б судити таких як Поль Пот чи Саддам Гуссейн, все ж таки хочуть обмежити загальний засяг цього суду та незалежність його прокураторів. Уряд президента Билла Клінтона та Пентагон побоюються, що колись цей суд не буде відповідальним у якійсь формі перед країнами світових демократій, то американських вояків, розташованих по цілому світі, з політичних мотивів, могтимуть оскаржувати та судити перед цим міжнародним судом. Чотири із постійних країн-членів Ради безпеки ООН — ЗСА, Франція, Китай і Росія хочуть щоб Рада безпеки вирішувала, котрі справи має розглядати цей міжнародний суд. Єдина Британія, п'ятий член Ради безпеки, з цим не погоджується.

З другої сторони цих дебатів є 42 інші країни, котрі боряться за цілковиту незалежність такого міжнародного суду, кажучи, що тільки тоді, коли суд і його прокуратура не матимуть будь-яких втручань від Ради безпеки, буде він мати потрібний авторитет.

У політичних симпатіях росіян відбуваються зміни

Москва. — Російський Інститут соціології парляментаризму провів грунтовне опитування громадської думки, щоб виявити політичні симпатії громадян країни щодо можливих кандидатів на пост президента Російської Федерації.

Хоч тільки 28 відс. назвали найбільш відповідних, на їхній погляд, кандидатів, 34 відс. „не бачать достойних імен", а 38 відс. ще з цим не визначилися, все ж опитування засвідчило значне збільшення прихильників генерала Алєксандра Лебедя, якого зовсім недавно обрано губернатором Красноярського краю. Разом з цим зменшилася громадська підтримка лідера комуністів Геннадія Зюганова, посадника Москви Юрія Лужкова, лідера ліберальних демократів Владіміра Жириновського.

Сенсаційним явищем коментатори згаданих вислідів вважають появу в російському суспільстві політичних прихильників Сергія Кірієнка, нового прем'єр-міністра країни.

Багато опитаних саме його називають як найкращого кандидата на пост президента Росії. Разом з тим теперішній рівень громадського довір'я до уряду на чолі з С. Кірієнком досить низький — 10 відс. Не довіряють цьому урядові 42 відсотки, але попередньому, очолюваному Віктором Черномирдіним, не довіряли вже 64 відсотки росіян.

Тим часом російські політичні аналітики підкреслюють, що за сім минулих років президент Борис Єльцин „вибудував просто таки знамениту систему внутрішніх противаг і рівноваг". Приклади: противагою для Кабінету міністрів є Президентська адміністрація, для Державної думи — Рада федерації, для мініс-

(Закінчення на стор. 4)

Промисловці виступають проти резиґнації Уряду

Київ (УНІАР). — Чергова резиґнація Кабінету Міністрів, якщо вона відбудеться у найближчому майбутньому, матиме величезний руйнівний ефект на ситуацію в країні, сказано в заяві координаційної групи Української Спілки Промисловців та Підприємців (УСПП).

Як уже інформовано, ліві депутати зібрали достатньо підписів, щоб порушити питання про недовір'я Урядові. Якщо парлямент висловить недовір'я, Уряд Валерія Пустовойтенка змушений буде, згідно з Конституцією, зрезиґнувати. Спостерігачі вважають, що домагання лівих викликані не так економічною ситуацією в Україні, як бажанням змусити чотири правоцентристські фракції погодитися на обрання лівого голови Верховної Ради.

Заяву УСПП прийнято на засіданні, в якому взяли участь віцепрем'єр-міністр з питань економічної реформи Сергій Тигипко, міністер фінансів Ігор Мітюков і міністер економіки Василь Роговий. Учасники наголошували, що резиґнація Уряду на тлі глибоких кризових явищ може привести до непередбачуваних наслідків. Разом з тим УСПП не виключає деяких персональних змін у складі Кабінету Міністрів, але лише за умови його збереження в цілому.

Що стосується нинішньої ситуації в парляменті, то, за словами промовців, покищо вона взагалі блькує всі виходи з кризи в державі. Якнайшвидше обрання авторитетного голови Верховної Ради і налагодження процесу взаємодії законодавчої та виконавчої влади є, на думку учасників засідання, одним з основних засобів розв'язання існуючих проблем.

Союзівка влаштовує День Батька

Союзівка (А. Воробець). — В неділю, 21-го червня ц. р., Український Народний Союз святкуватиме вже 14-те з черги Свято День Батька на Союзівці. В неділю пополудні після Молебня в наміренні батьків в українській католицькій церкві, приготовляється різноманітна мистецька програма, щоб розважити гостей. Виступатъ: танцювальний ансамбль „Троянда" з Монтреалю, Канада, під проводом Тані Гарасимович та Богдана Клемчука, мистецьких керівників, український фляменко-гітарист Андрій Куташ та солістка України Люба Щибчик.

А. Куташ

„Троянда" існує вже від 1989 року і є заснована учнями колишнього майстра-танцюриста, хореографа та учителя народних танців Петра Марунчака, який ще 1989 року виступав із своїм ансамблем на Союзівці. „Троянда" виступала в таких відомих центрах мистецтва як монтреальський Палац мистецтва та на українських та міжнародних фестивалях в околицях Монтреалю та Квебеку.

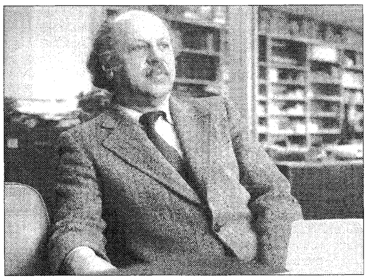
Андрій Куташ — віртуозний виконавець, який також часто концертує із „Трояндою", виступає на радіопередачах в околицях Монтреалю та Квебеку.

Люба Щибчик — випускниця Львівської консерваторії — мисткиня з великим талантом. Це ліричне сопрано з кольоратурними здібностями. Л. Щибчик недавно мала свій дебют в Північній Америці як солістка опери в Ню Рошел, Н. Й. В Україні вона роками співає в головних ролях численних опер.

Заохочуються всіх брати участь у Дні Батька. Можна організувати поїздки на Союзівку. Для замовлення нічліґу або місця проситься телефонувати на Союзівку на число (914) 626-5641.

„Центр Української Культури в Гантері належить цілій нашій громаді"

Ню Йорк (Галина Колесса). — Літній фестиваль клясичної музики — це унікальне явище серед українських культурних інституцій діяспори. Як і унікальний сам по собі Центр Української Культури в Гантері, що міститься в романтичній дерев'яній гражді— споруді гуцульського стилю, обрамованій мальовничими Кетскильськими горами, які нагадують нам Карпати...

Д-р І. Соневицький

„Візитовою карткою ЦУК є концерти і виконавці, — говорить в інтерв'ю для нашої газети довголітній його керівник д-р Ігор Соневицький. — Причому ідея поширення української музики провідною ниткою пронизує усі сфери діяльности центру. Адже виконання українських творів є основною вимогою програми кожного концерту, вже не говорячи про те, що більшість наших виконавців — українці. Час від часу центр дозволяє собі замовити твір в композиторів з України — звертаєлися ми до Євгена Станковича, Миколи Колесси, Мирослава Скорика, Івана Карабиця та інших".

Зацікавлення діяльністю ЦУК з кожним роком зростає. Як відомо, відвідують його не тільки українці, але й американці, які становлять біля 40 відсотків слухачів. Високо оцінюючи нашу культуру, вони приваблюють до центру нових відвідувачів, захоплено відзиваються про ЦУК в американській пресі.

„Заля гражди порівняно невелика, — продовжує д-р Соневицький, — алє панує в ній неповторний мистецький дух, який надає виконавцям і слухачам безліч благородного поштовху, мистецького стимулу."

Серія концертів клясичної музики щороку доповнена вечорами поезії, драматичного мистецтва, виставками та курсами народних пісень (для дітвори) й іншого народного мистецтва (виготовлення писанок, кераміки, гердатів, вишивок) — тож кожен може знайти для себе багато цікавого.

Сезон Центру відкриється 11-го липня літаратурно-мистецьким вечором з участю Лідії Крушельницької, гумориста Леся Кмети і співачки Ганни Бачинської. 18-го липня відбудеться перший тематичний концерт сезону — відзначення 60-ліття відомого українського композитора Мирослава Скорика. Виступлять Струнний Квартет

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ГОТЕЛЬ „КИЇВ" СТАНЕ ЧОТИРИЗІРКОВИМ

КИЇВ. — Валютно-кредитова рада Кабінету Міністрів України визнала за доцільне включити кредит англійського банку „Сосасті", Лондон, під урядові гарантії для реконструкції столичного готелю „Київ". Кредит надається на півроку для фінансування контракту між адміністрацією готелю і англійською компанією Фіцпатрик в сумі 26,995 млн. грн. По закінченні реконструкції готель матиме статус чотиризіркового.

Ан-70 У КРИЗОВІЙ СМУЗІ

КИЇВ. — Міністер промислової політики Василь Гуреєв вже не вперше скликав пресову конференцію, щоб нагадати про унікальний літак Ан-70, подібного до якого в Европі немає. За його словами, Україна зробить усе можливе, щоб спільний українсько-російський проєкт зі спорудження цього літака став дійсністю якнайшвидше. Українська частка у виробництві нового літака — 40 відсотків. Російська сторона висловила серйозні наміри фінансувати російську частину проєкту, обіцяючи вкласти 150-200 млн. дол.

ЗАВОД МОЖУТЬ ПРОДАТИ ЗА БОРГИ

ДОНЕЦЬКЕ. — Обласний арбітражний суд розглянув скаргу податкової інспекції на Харцизький трубний завод (ХТЗ), який заборгував бюджетові 7 млн. грн. Суд постановив, що ХТЗ має заплатити борг до 17-го червня. В іншому випадку все його майно буде виставлено на продаж.

ВИБУХ ҐАЗУ ПОРАНИВ 25 ОСІБ

КИЇВ. — 11-го червня в наслідок вибуху ґазу поранено 25 робітників коксохемічного заводу в Авдіївці на Донеччині. Комітет для нагляду за охороною праці повідомив, що вибух стався під час виведення на капітальний ремонт коксової батерії ч. 3. Серед потерпілих щонайменше п'ятеро зазнали тяжких поранень. Один з них дістав опіки на 90 відс. поверхні тіла, а також переломи ніг та ребер. Представник Міністерства Надзвичайних Ситуацій Тетяна Помазанова сказала, що причиною вибуху могли бути порушення техніки безпеки. Для розслідування нещасного випадку створено спеціяльну комісію під головуванням начальника донецького відділу Державного нагляду за охороною праці Сергія Луньова.

Б. ТАРАСЮК ВІДВІДУЄ ВЕЛИКОБРИТАНІЮ

КИЇВ. — Міністер закордонних справ України Борис Тарасюк 11-го червня вилетів до Лондону для участи у зустрічі міністрів закордонних справ країн "Великої сімки". На порядку денному — обговорення ситуації, що склалася в наслідок ядерних випробувань в Індії та Пакистані, а також заходи, спрямовані на розв'язання конфлікту у Косово.

В. ДУРДИНЕЦЬ ВІДВІДАВ НАЦІОНАЛЬНУ АКАДЕМІЮ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

КИЇВ. — Тут 11-го червня директор національного бюра розслідувань Василь Дурдинець відвідав Національну Академію Внутрішніх Справ України, де зустрівся з ректоратом, викладачами та слухачами. В. Дурдинець, якому напередодні присвоєно почесне звання професора Національної Академії Внутрішніх Справ України, прочитав лекцію на тему "Безпека громадян. Законність, правопорядок у державі". В. Дурдинець зазначив, що національна безпека— це перш за все безпека громадян і кожна людина має відчути, що вона захищена від посягань правопорушників.

НАВЧАННЯ "КООПЕРЕЙТИВ ПАРТНЕР — 98"

КИЇВ. — 14-28-го червня біля берегів Румунії проходять міжнародні навчання "Кооперейтив партнер — 98", участь у яких беруть великий десантний корабель "Констатнтин Ольшанский" та малий протичовновий корабель "Луцьк". Українські вйськовики 12-го червня вирушили до місця проведення навчань.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРЕССЛУЖБИ МВС

КИЇВ. — За повідомленням пресслужби МВС, протягом минулої доби скоєно 56 тяжких злочинів, з яких 40 вже розкрито. Міліція затримала 26 правопорушників, у яких вилучено карабін, гвинтівку, 2 пістолети,обріз мисливський, 600 патронів, 25 кг. наркотичної сировини. У Вінниці викрито тренера одного із спортових центрів К., який за фіктивними документами привласнив понад 5,000 грн., призначених для проведення навчань і тренувнь спортовців-інвалідів області.

ВАРТІСТЬ СПОЖИВЧОГО КОШИКА ДЕЩО ЗМЕНШИЛАСЯ

КИЇВ. — Станом на початок червня, у порівнянні з третьою декадою травня, вартість споживчого кошика з 22 видів основних продуктів харчування зменшилася на 0.3 відс. і становила в середньому по Україні 65.39 гривні на особу. Найдорожчим реґіоном залишається Крим (77.47грн.), найдешевшим — Тернопільщина (53. 34 грн.).

У СВІТІ

НАМАГАЮЧИСЬ ЗУПИНИТИ можливість військового втручання Північно-атлантійського оборонного союзу (НАТО) в Косово, російський президент Борис Єльцин запросив на розмову до Москви югославського президента Слободана Мілошевіча. Ці запросини прийшли після того, як країни-члени НАТО погрозили С. Мілошевічові зброєю зупинити його жорстокі засоби припинення проявів незалежности етнічних албанців у сербському провінції Косово. Чорногора та Сербія є двома останніми республіками Югославії. Росія має кілька причин для того, щоб опонувати проти військової інтервенції НАТО: найперше вона безупсішно намагається применшити важливість НАТО в Европі, урядові чинники Росії бояться, що це може стати прецедентом для такої акції в реґіонах Росії, як Чечня і інші. Крім того, така зустріч дає змогу російським дипломатам рідкісну можливість проявитися на світовій політичній сцені, на яку вони дуже ласі після упадку СССР, і також це дає нагоду урядові Б. Єльцина показати його турботи за братів слов'ян.

В АМЕРИЦІ

У ЧЕТВЕР, 11- ГО ЧЕРВНЯ, 6,000 робітників автомобільного виробництва Дженерал Моторс у місцевості Флинт, Миш., вийшли на страйк і, долучившися до своїх побратимів з фабрик автомобільних частин, які застрайкували ще минулої п'ятниці, 5-го червня, розпочали рішучу боротьбу зі згаданим виробництвом, котра може закрити всі фабрики виробництва автомобільних частин на північноамериканському континенті. Підприємство Дженерал Моторс, яке є найбільшим автомобільним виробництвом у світі, вже було змушене закрити ці з тих фабрик і тимчасово звільнило з праці 18,600 робітників череез брак частин, який спричинив згаданий первинний страйк. За кілька днів майже всі фабрики Дженерал Моторс у ЗСА, Канаді та Мехіко відчують брак запальних свічок, спідометрів і інших частин, які виробляли робітники фабрики у Флинті, що пішли тепер на страйк. Все це може довести до цілковитого закриття виробництва та звільнення понад 200,000 робітників.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

UNA & Svoboda tel.: (973) 292-9800; Svoboda Fax: (973) 644-9510; UNA Fax: (973) 292-0900

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор: Зенон Снилик

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Хоронімо дітей від пальної зброї

Трагічні вбивства учнями своїх ровесників і учителів у шкільних приміщеннях і на шкільних майданчиках, страхітливим і незбагненним тягарем жорстокости сьогодення звалилися на громадськість Америки і сильно потрясли її підвалинами. Батьки та учителі по цілій країні несподівано відчули себе цілковито безпорадними у вирі наступу жорстокости на спокійну рутину щоденного приміського життя. Ті події масових розправ школярів з уявними ворогами — їхніми однолітками та учителями, викликали паніку безпомічности. Почали виринати питання, як цьому зарадити та як оберегти дітей і підлітків від доступу до пальної зброї, коли в домах пересічних американських родин є більше рушниць і пістолів як комп'ютерів? Крім того, пересічна американська дитина в середньому до 12-го року життя є нараженою на понад 100,000 нестямних вчинків жорстокости з телевізійних екранів.

Місцеві, стейтові та федеральні власті в пошуках бодай частинної розв'язки та свідомости, що літні місяці шкільних вакацій проходять надто швидко, намагаються розглянути декілька пробних експериментів, які виглядають успішними та можливими до осягнення й іншими громадами, ще перед початком наступного навчального року. Ніхто не запевнює, що ці розв'язки будуть досконалими, однак сподіваються і вірять, що вони допоможуть зменшити ці минулорічні смерть і безпотрібне кровопролиття, жертвою яких стало 70 осіб, з них 22 були вбиті підлітками і дітьми.

Крайовий центр шкільної безпеки наводить кілька прикладів з різних шкіл у країні, де директори з розвиненою уявою впроваджують різні програми, котрими намагаються запобігти можливим виявам погроз жорстокости серед учнів. До таких програм належить спроба попередження учнів про можливі трагічні наслідки для них, їхніх друзів і рідних. Заохота учнів ламати учнівські кодекси мовчанки, коли вони чують застрашаючі погрози своїх друзів. Ще інша програма — це так звані допоміжні учнівські ради для директорів шкіл, зорганізовані в групи порядку з більш аґресивних учнів у школі, котрі мають прямий доступ до директора та допомагають йому втримувати порядок. Ключем цих програм на думку директорів у школах, де їх використовують, є дати учням відчути сенс співвласности в їхній школі. Успішною також виявилася програма, що її прийняли 34 стейти на чолі з Фльоридою, Північною Каролайною, Тексасом, Кольорадо і Арізоною, головним засобом котрої є затруднення „шкільного службовця винахідливости", котрий є професійним службовцем поліції з вишколом завважувати та бути дорадником клопітливих підлітків, навчати інших, як зпобігати жорстокості та арештувати тих, які вчиняють злочини. За останні два роки у Північній Каролайні власність пальної зброї серед учнів у школах зменшилася на 50 відсотків, і директори шкіл того стейту приписують це виключно згаданій програмі.

Одначе ці програми не повинні знімати обов'язку з батьків, які в першу чергу є відповідальними за виховання та поведінку своїх дітей. Сьогодні в приватних домах, де знаходяться діти і підлітки, кількість пальної зброї є подивляючою, не зважаючи на різні остерігання. Тому не диво, що цьогорічні шкільні вбивці не мали жодних труднощів доступу до зброї, котру опісля вжили, вбиваючи своїх однолітків. Батьки тих дітей повинні бути так само визнані злочинцями, як і їхні діти, котрі вчинили ті вбивства.

Крім того, згадані програми не повинні бути виправданням для розвагової індустрії, котра, не зважаючи на свої постійні обіцянки, далі продукує фільми та відеотасьми, котрі не тільки висвітлюють на екранах всякі роди нестямних вчинків, але намагаються переконати глядачів, що це є тільки частиною життя у нашому сьогоденні.

Ті, які захищають існуючий стан і право американського громадянина на власність зброї, твердять, що справи не є такими трагічними, бо кількість злочинств зменшується. Це є правдою, але вони забувають зазначити, що смертельні випадки від пальної зброї серед дітвори нижче 15 років є у 12 разів чисельнішими в ЗСА ніж у 25 інших індустріяльних країнах разом.

Спільним завданням усієї громадськости залишається докласти всіх зусиль, щоб припинити цю нестямність серед шкільної дітвори, знайти для неї розв'язку та охоронити її від пальної зброї.

Ярослав Дашкевич,
Львів

2000-РІЧЧЯ ІСУСА ХРИСТА ТА УКРАЇНСЬКА ІСТОРИЧНА НАУКА

Довга перерва в дослідженнях історії християнської Церкви в Україні, викликана комуністичним пануванням не просто атеїстів, але й войовничих антирелігійників, відбилася дуже неґативно на духовності суспільства України. Виникли антихристиянські стереотипи, різко знизився морально-етичний стан народу. Історики Церкви зникли з української історичної науки, їх репресували, знищували. Історія християнської Церкви — правдива, справжня — перетворилася в заборонену ділянку. Було винайдено фальсифікаторський суроґат у вигляді „наукового атеїзму".

Відновити історичні знання

Проголошення незалежности української держави, в основному, зупинило цей наступ на християнство та вивчення його історії, але ряди повноцінних істориків Церкви зростають поволі, їх все ще мало, хоча потреба в них — з точки зору відродження духовости українського народу — дуже велика.

Швидко наближається величавий двотисячорічний ювілей, що незвичайно широко і з особливою святковістю відзначатиметься хриситянами цілого світу. В Україні Історичне Товариство Нестора-літописця разом з журналом „Пам'ять століть" бере на себе ініціятиву створення — за участю та при підтримці традиційних для України християнських конфесій — координаційного центру для проведення наукових досліджень та здійснення науково-популяризаційної праці для відзначення епохальної події в житті всього людства — 2000-річчя з дня народження Ісуса Христа. Історичне Товариство Нестора-літописця не має найменшого наміру втручатися в чисто церковні заходи для відзначення ювілею (хоча, зрозуміло, не відмовляється від участи в них), а бачить своє завдання в згуртуванні тих установ та науковців, що займаються дослідженням історії хриситянської Церкви взагалі, та в Україні зокрема.

Науково-дослідницькі установи з історії християнства існують в складі або при богословських академіях у вигляді окремих катедр або центрів. Є подібні осередки також в деяких академічних установах (наприклад, в Інституті Філософії, в Інституті Української Археографії та Джерелознавства ім. М. Грушевського). В Україні є музеї історії релігії та окремі відділи в музеях, присвячені сакральному мистецтву. Зростає кількість індивідуальних дослідників, що займаються минулим та сучасним християнства в Україні з різноманітних точок зору: історичної, релігійної, літературознавчої, мистецтвознавчої, соціологічної. Інтенсивність їх дослідницької діяльности зростає одночасно з наближенням до дати ювілею. Ми вважаємо, що хоча б тимчасове об'єднання зусиль та імпульсів, які йдуть з багатьох сторін, тепер, напередодні ювілею, надзвичайно потрібне. З цією метою ведеться підготова до наукової конференції, яка вирішить питання про доцільність такої координації та накреслить коло питань, довкола яких вестиметься дослідницька праця — та які, в свою чергу, заслуговують та потребують наукової популяризації.

Першочергові теми для дослідників

Вже сьогодні можна, в загальному, перелічити вузлові проблеми з історії християнства, що вимагають уваги науковців. Цілком зрозуміло, що такий перелік не обмежує тематики, а навпаки, повинен наштовхувати на дальші питання, що вимагають дослідницької уваги.

Ось основні проблеми з давньої історії Церкви, на які хочеться звернути увагу не лише фахівців, але також засобів масової інформації, щоб вони також мали можливість правдиво висвітлювати окремі події та явища з історії хриситянської релігії.

Період народження Ісуса Христа, тогочасна Палестина. Видумки про неіснування Ісуса, його неісторичність. Рукописи Мертвого моря та їх відношення до християнства.

Перші століття поширення християнства; його переслідування в Римській імперії та в інших країнах античного світу.

Перемога християнства — перетворення його в державну релігію у Вірменії, в Римській імперії. Боротьба за утвердження християнства — та його дальше поширення, зокрема в Чорноморському реґіоні.

Прихід християнства в Русь-Україну ще до його остаточного офіційного прийняття великим князем Володимиром Святим — та перетворення також на цій землі в державну релігію. Початки церковної організації в Русі.

Фальшиві теорії про це, що язичництво, як релігія, дійшло до не нижчого рівня розвитку, як християнство, і ще не було необхідности приймати християнство, яке нібито знищило народну культуру та поневолило людей. Значення християнства для розвитку культури Київської держави.

Немає потреби перелічувати дальші етапи історії християнства в Русі-Україні аж до сучасного моменту. Ці питання, якщо навіть не є загально і докладно відомими, не викликають сьогодні вже великих труднощів для пізнання у всіх тих, що відчувають потребу з ними знайомитися. Необхідно, однак, підкреслити, що велич 2000-річного ювілею вимагає від усіх нас дотримання основної конструктивної ідеї: не фіксувати уваги на різницях між окремими християнськими конфесіями, на конфліктах, розколах, яких вистачало також в історії Церкви, а на тому спільному для всіх християн, в основі якого лежать слова Ісуса Христа і великі морально-етичні цінності Євангелій та інших творів Нового Заповіту.

Є бічні відгалуження від прямолінійної історико-церковної таматики, на які також необхідно звернути увагу. Ось ще кілька прикладів. Це теми про ролю християнства в українській культурі — у зв'язку з ними виникає потреба організації відповідних виставок у музеях, архівах, освітлення їх мас-медіями. Це також тема про ролю пастиря в українському відродженні та в національно-визвольній боротьбі минулих століть і не дуже далеких від нас десятиріч. Бо криваві репресії і на церковних ієрархів, і на звичайних пастирів та вірних падали на їхні голови і за любов до Бога, і за любов до України. Їх імена заслуговують на нашу пам'ять та пошану.

Духові скарби України невичерпні

Маємо надію, що утворення координаційного центру істориків християнської Церкви сприятиме також вирішенню важливих видавничих проблем, зокрема про публікацію джерел з історії християнської Церкви в Україні, значна частина яких десятиріччями, а то й сторіччями лежить припорошена пилом, бо до них ще не дотягнулася рука дослідника. А серед них є справжні скарби нашої духовости, що можуть засяяти невідомим досі блиском або розкрити цілком невивчені сторони нашого церковного життя. В роках напередодні ювілею, треба думати, пожвавляться — традиційні ще з часів давньої Русі — паломництва до Святої Землі та до Святого міста Єрусалиму.

На нашу думку, такі паломництва повинні відбуватися не лише за продуманими маршрутами, але й під певною науковою опікою, щоб вони принесли паломникам якнайбільше знань про місця, по яких ще напочатку XII ст. ходив і які описав тоді ж Данило Паломник з Русі. Наскільки відомо, у зв'яку з 2000-річчям передбачається встановлення пам'ятників та пам'ятних знаків у різних місцях України. Зокрема у т. зв. Центрі Европи, яке визначається географами на Закарпатті. Уявляється, що й такі заходи вимагатимуть допомоги і консультації науковців.

Історичне Товариство Нестора-літописця, його керівництво, редакція журналу „Пам'ять Століть" у Києві дуже добре усвідомлюють складну міжконфесійну ситуацію в Україні. Разом з усіма людьми доброї волі товариство бажає злагідження взаємовідносин і саме в такому дусі будуватиме свою конкретну працю на шляху до підготови за здійснення Великого Свята.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Чому не застановитись?

Прикро було прочитати у „Свободі" вістку про те, що „Свобода" стане тижневиком.

Чи делеґати на Конвенції УНС, які одорбили ту зміну, взяли до увагу також і те, що перехід „Свободи" зі щоденника на тижневик заторкне не тільки кошти видання, але й зміст часопису? Наприклад „Свобода" подає дуже добрі інформації про події в Україні. Тижневик тої інформації подавати не зможе. Щоб ту інформацію дістати в інший спосіб треба б передплачувати в Україні один, а то й два щоденники за ціну багато, багато вищу, чим передплата „Свободи".

Крім того, УНС не є чисто прибуткова забезпеченева компанія, єдине завдання, якої це заробити чим більше грошей. Отже чому б не трактувати дефіцит Видавництва „Свобода" як щось в роді стипендій для студентів? І чому: чи не варто б знайти якийсь спосіб, щоб це рішення Конвенції уневажнити?

М. Мельник

Таллмедж, Огайо

Гідний уваги альманах

Тут мова йде про Альманах Українського Народного Союзу за 1998 рік, тобто тільки два роки перед знаменним 2,000-літнім ювілеєм появи Ісуса Христа на нашій плянеті.

Редактором цього Альманаху є ред. щоденника „Свобода" Зенон Снилик, мовна і технічна редакція — Людмила Волянська, обкладинка мистця Богдана Титли. В Альманаху є 21 стаття та багато віршів, почавши від цікаво скомпонованої редакційної статті та обширного нарису кількома авторами творчости великого письменника гумору і сатири Івана Котляревського, а кінчаючи піснею про героїв Крут та інформаціями про театр в Києві за німецької окупації.

У цьому Альманаху є статті про недавнє пробудження української держави, її теперішнє сімрічне існування, чорноморську проблему, описується ролю українського спорту в дебюті України на Олімпіядах в Ліллєгаммері і Атланті. Прочитуючи поміщені історичні статті, оповідання, нариси, есеї та вірші, гейби у калейдоскопі ввижається Одіссея нашої рідної минувшини, бачиться надзвичайно цікаві відносно недавні спомини подій у нашій Україні, довідуємось про зворушливу страшну таємницю „Дем'янового Лазу" (до 65-ої річниці голоду і перепоховання жертв большевицького терору).

Також прочитуємо дуже цікаву статтю „Січовики під Крутами", репортаж учасника цього бою два місяці після битви під Крутами Івана Шарого. Читаючи опис цього жахливого бою, так дуже бажається навести його коротку цитату присвячену друзям по зброї, а саме: „Хайже земля буде пером, Вам, славні герої народні! Ви все, що мали, віднесли на вівтар своєї Батьківщини — віддали їй найдорожче, що є в світі — молоде різнобарвне своє життя... Ви вмерли славною смертю!"

Годі перелічувати поважних авторів усіх цих гідних уваги статтей, бо їх є багато, належиться натомість сконстатувати, що підбір тематики, та селекція талановитих авторів-журналістів Альманаху Українського Народного Союзу за 1998 рік є заслугою редакторів Зенона Снилика і Людмили Волянської, за що належиться признання та щира подяка.

Любомир Калинич

Ірвінґтон, Н. Дж.

Валентина Єрмоленко

Розповідь незнайомця про Пилипа Орлика

I

Початок вересня. 40-ві роки. Переволочна.

Тоді, відвідуючи родичів (маминого старшого брата і меншу за неї сестру), що ще лишилися після всіх пертурбацій на селі, взяла з собою семирічну доню, щоб вона побачила село і умови життя в ньому, та й самій кортіло побачитись з рідними, яких через певні обставини давно не бачила. До того, сподівалась дістати на селі трохи харчів. Благо, що крім налетів ворожих літаків, фронт був далеко, як казали по радіо, „бої ведуться на території ворога".

Час на селі минув швидко. Мене на селі зустріли дуже добре. На диво всі пам'ятали мого діда. Тільки й поговору було, що приїхала внучка Самуїла Володимировича. Сіни дядькової хати були повні всякої городини, а особливо кавунів і динь. „От би оце все та до нас у місто", — думала я про себе. За той тиждень я стільки наварила до прання мила селянам (мала кавстичну соду з собою), що їм хватило, мабуть, на цілий рік; кому з курки, кому з старого сала, а декому й з олії, хто що мав, то те й приносив. Яблук і грушок у дядькових засіках було повно, але взяти з собою не могла. Думала я про наших бідних голодуючих старенських професорів, як би то було добре туди до них доставити, але як? Доня була центром уваги всіх, і навіть ще й тепер пам'ятає те село, хоч багато всього іншого вже призабула.

Думала ще тиждень побути в селі, але селом пронеслася чутка, що Дніпропетровське евакуюється. Не мала віри, щоб за тиждень мого перебування на селі так різко змінилася ситуація на фронті. „Дачники" (вакаційники), що були в селі, почали збиратися додому, та ще як дізналися, що в понеділок іде останній пароплав з Києва на Дніпропетровське, почалась паніка. Розкладу годин причалу пароплава не Переволочну ніхто не знав. Все було непевним.

Зібрали й нас з донею. Село Солошено від Переволочної 10 верств або по-нашому — 10 кілометрів і 670 метрів. Виїхали раненько. Сплячу доню положили на віз, який дядя К. вистелив пахучим сіном та ще й накрив рядном, щоб „м'якше було". Коли ми приїхали, на березі вже були люди. Тіточка Надія вже в останню хвилину сунула доні торбинку з перепічками. Побула вона трохи з нами, а потім попрощалися, маючи надію на побачення знову, та хто знав, що то було прощання назавжди.

Так просиділи ми до третьої години дня. Пароплава нема. Хтось пустив чутку, що вже й не буде, бо по дорозі бомбили і пошкодили паропав. Хвилюванню не було меж. Різні думки лізли в голову. Робилося моторошно від безпорадного становища. Головне — дитина.

Насувалася ніч. Повіяв холодний вітер. Почало мосросити. Зібравши кошик з речами і харчами, подалася я з донею під покрів найближчої верби, яких росло досить багато на березі серед шелюгів. Добре, що тітка Надія силою накинула домоткане рядно „на пам'ятку", проти якого я дуже суперечила, бо мала лише дві руки, а воно таки тяжке, але пізніше стало в добрій пригоді.

В той день пароплава не було. Вночі його не сподівалися, але хто знає? Надія ще жила в людях. Навкруги дехто почав укладатися на нічліг, деякі розкладали ватру і готували вечерю, а деякі, як звичайно при таких обставинах, сиділи біля вогнища, вели бесіду, попихкуючи цигарками. Усілися й ми на рядно з донею. Я думала, що вона буде спати, а у неї було стільки запитань від пережитих вражень, що я не встигла їй відповідати. Так розмовляючи, я не помітила, як близько нас вийшов із шелюгів старший чоловік, досить пристойно одягнений, не так, як ми всі, він мав капелюх на голові і палицю в руці. Шкутильгаючи, він прямував просто до мене. Привітався. Попросив дозволу присісти. Доня попросила їсти. Даючи їй пампушку з помідором, я запропонувала і незнайомцеві те, що мала. Він не відмовився. Видно, був голодний. „А вода в Дніпрі", — сказала я, подаючи йому горнятко. „Дивлячись на вас, згадав свою родину, — сказав незнайомець. — Давно не був у цих краях. Чи знаєте історію цієї місцевости?" — „Небагато", — відповіла я.

— Будете спати?

— Не думаю.

— В свій час я цікавився історією, спеціяльно Полтавською битвою, можу поділитися своїми знаннями, як захочете слухати. При розмові і ніч мине швидше. — Він замовк, начебто збирався з думками. — Переволочна — це історичне місце, колись була фортеця (у другій половині XVII ст. і 70-ті роки XVIII ст.) для захисту південних кордонів Лівобережної України від нападів кримських татар. В 60-их роках XVII ст. (1764 р.) стала Сотенним містечком Переволочанської сотні Полтавського полку. Які дивні бувають в житті несподіванки. Хто думав, що прийдеться знову бути тут і сидіти на історичному місці.

Тут був колись хрест, поставлений за царя Петра Першого, в пам'ять перемоги над шведською армією Карла XII, що капітулювала 30-го червня 1709 року отут, під Переволочною, і знамените командування ген. Левангавпта (якому так довіряв Карл XII) не допомогло. Не допоміг і гетьман України Мазепа разом зі січовиками й Гордієнком. Понесла тоді Україна великі втрати. — Незнайомець зняв капелюх, витер хустиною чоло і знову замовк.

— Оце мені розповідач, — подумала я. Видно, щось муляє йому! Загарбав московський цар Україну і з'їв її, як смачний пиріжок з калиною.

— Після бою під Полтавою почалася доба першої української еміґрації. Ранений, ще за кілька день до Полтави, Карл XII переправився на правий берег Дніпра і взяв зі собою не більше півтори тисячі шведів, здебільшого таких, що не були здібні до активних операцій. За шведським королем подався і гетьман Іван Мазепа зі своїм оточенням та запорожцями (на чолі яких стояв славний кошовий отаман Кість Гордієнко), з небіжем Андрієм Войнаровським та генеральним писарем Пилипом Орликом. А подалися вони в напрямку до Туреччини. Це були тяжкі часи мандрівки через степи Правобережжя, і тільки завдяки степовикам-запорожцям можна було так-сяк утримати при житті таку силу людей у безлюдних місцевостях, аж поки не опинилися вони коло берегів Богу. Мазепа був фізично і душевно розбитий. Між ним і запорожцями, що понесли стільки втрат, не було вже згоди. Січовики хвилювалися. Коло Богу була нова несподіванка. Турецький паша з Очакова (що його Мазепа рахував за доброго приятеля) перепустив тільки визначних мужів, а решту людей затримав по той бік Богу, не дозволивши їм переправитися. Наслідки, особливо для шведів, були дошкульні. Саме тут дігнала втікачів московська кавалерія, і треба було з бідою і великим втратами переправлятися через ріку. Аж десь у липні 1709 року прибули вигнанці до Бендер. Будучи смертельно хворою людиною, гетьман Мазепа не пожив тут і кілька місяців. Помер він вночі з 21-го на 22-ге вересня 1709 року.

Після смерти Мазепи постало питання, хто буде гетьманом і кому дістанеться той значний маєток в золоті, дорогоцінностях і гетьманських інсиґніях (клейноди: булава, бунчук, печать тощо), що привіз Мазепа зі собою до Бендер.

(Продовження буде)

Українська молодь в Баффало в поклоні Т. Шевченковіа

Цьогорічне свято в честь Тараса Шевченка відбулося у нас в неділю, 15-го березня ц.р. З ініціятиви Рідної Школи свято влаштували всі молодіжні організації нашого міста, а саме: Рідна Школа, СУМ, Пласт і Український Студентський Клюб при Баффалівському Університеті. Свято розпочато відспіванням „Заповіту" Тараса Шевченка у виконанні всіх учасників програми. Півсотні молоді велично відспівали його та внесли святочний настрій у присутніх. Ще ніколи не було на святі, влаштованому молоддю, так багато шанувальників великого нашого поета, революціонера-демократа, великого сина України. Як приємо було бачити щасливі і усміхнені обличчя дітей і молоді!

Неначе продовження безсмертного „Заповіту" молодь відспівала пісню „Прийшов, прийшов великий день" при фортепіяновому супроводі невтомної учительки Рідної Школи Олі Чмоли.

Святочне слово виголосила Оленка Боднарська, член Студентського Товариства. Як слушно прозвучали її слова, що ні один поет не користується такою популярністю і любов'ю в своєму народі, як Тарас Шевченко. Своїм „Возвеличу отих рабів німих, я на сторожі коло їх поставлю слово" Шевченко поставив себе на неосяжну висоту, а правнуки отих „рабів німих" возвеличили свого титана мудрости, любови і совісти. В кожній українській хаті поруч з образами святих висить портрет Тараса Шевченка. Бог і Шевченко — єдині в серці України. Ми приходимо до нього, щоби почерпнути любови, наснаги і стійкости. Коли ми кажемо, що ми любимо Шевченка, то це означає, що ми любимо Україну, бо Шевченко і Україна є в нерозривній єдності.

В дальшій програмі виступили члени 9-го Відділу ЮСУМА „Батурин", які виконали пісню до слів Т. Шевченка „Перебендя" і „Тече вода", а маленький Лесик Гайдучок продеклямував вірш поета „Дума". Пластова молодь виконала „монтаж" віршів поета, в якому брали участь Леся Депутат, Ляриса Коновка, Олесь Коновка, Катруся Мєцияк, Марійка Міхалов, Таня Онисько, Надя Процик, Ляна Хутко і Олесь Мєцияк, та при музичному супроводі флейти пл. уч. Дари Бравн відпсівав пісню до слів Т. Шевченка „Думи мої".

Програму продовжували учні „Рідної Школи". Вірш на честь поета продеклямували учениці 1-ої кляси Стефця Гайнс, Квітка Печончик і Наталка Чучман, а учениця 7-ої кляси Марійка Процик, неначе вступ до чергової точки програми, виголосила вірш „Рідна мова", продовжений в пісні такої ж назви у виконанні всіх учнів. Учні 10-ої кляси Назар Балабан і Михайло Ґаєр віддеклямували вірші: „Іван Підкова" і „Думи мої". І знову пролунала пісня „Бандуристе, орле сизий" у виконанні учнів. Деклямацію „На панщині пшеницю жала" виконала найновіша учениця нашої школи Таня Онисько, яка разом зі своїм кузеном Романом Хартоняком приїхала до ЗСА з України після Різдвяних Свят, і зараз прийшли до Рідної Школи. Роман продеклямував вірш „Поклін Тарасові". Програму продовжили учні відспіванням пісні „Реве та стогне Дніпр широкий"; учениці Іра і Оленка Дятель продеклямували вірш „Перебендя", а Юра Депутат — „Мені тринадцятий минало". Учень 10-ої кляси Андрій Гриньків виконав вірш „Сон", а учениця 3-ої кляси Леся Депутат — „Дивлюся аж світає".

Виступають юні учасники програми „Молодь в поклоні Тарасові Шевченкові".

Відспіванням „Пісні про Дніпро" закінчився виступ учнів Рідної Школи. Свято закінчилося відспіванням всіми учасниками пісні „Ми є діти українські" та українського національного гимну.

До святочного комітету входили булавні ЮСУМА Уляна Мороз і Степан Мороз; від Пласту — пл. сен. Христя Дзюба-Бравн і ст. пл. Ірина Ващак; від Студентського Товариства — Оленка Боднарська, а також учителі Рідної Школи — о. декан Мар'ян Процик, Оля Турчин, Оля Чмола, Ірина Ващак, Христя Коновка, Леся Савка і Оксана Бережницька, директор школи.

Ольга Турчин

В Україні росте новий люд

Юнацький гурток осередку Пласту з Рахова на Орликіяді у Львові 6-го листопада 1997 року.

Мабуть кожному, хто цікавиться вихованням молоді, відомо, що таке Пласт. Це організація української молоді для патріотичного і всебічного самовиховання.

Одним із завдань Пласту є вишколювати молодь на свідомих, відповідальних і повновартісних громадян з допомогою виховних метод і на ідейних основах Пласту, опертих на пластовій присязі, пластовому законі і Трьох Головних Обов'язках пластуна. Пласт має плекати серед цієї молоді традиції предків і передавати їм знання і знання і розуміння історії їх народу, його культури, змагань та ідей. Діяльність Українського Пласту є незалежною від будь-яких політичних, партійних чи віровизнаневих впливів, отже належати до нього може українська молодь без огляду на політичну чи релігійну приналежність її батьків.

В Україні перші пластові гуртки засновано в 1911 році, а вже у квітні 1912 року відбулася перша пластова присяга юнацького гуртка. З перервами Пласт зростав і розвивався по всій Україні. Небезпечною для всіх окупантів України була молодь, вихована в Пласті, тому кожний з них намагався зліквідувати Пласт якнайшвидше. У Галичині Пласт протривав до 1930 року, коли був розв'язаний польською владою. З того часу пластова діяльність проводилась під іншими назвами, а по закінченні Другої світової війни Пласт відновився у переселенчих таборах Німеччини та Австрії, а звідтіль у пізніх 40-их і ранніх 50-их роках він почав діяти на нових теренах поселення, зокрема в Канаді, ЗСА, Арґентині та Австралії. З приходом незалежности України в 1991 році Пласт відновлюється в краю.

Сьогодні майже в усіх областях України діють пластові гуртки, бо виглядає, що батькам подобаються пластові засади, а дітворі — його методи самовиховання. Ось опис праці одного з пластових осередків з листа Ольги Шкуро: „Наші справи ідуть на краще. Пластовий осередок росте. Про нас пишуть в районних і обласних газетах. В листопаді я була на пластовому зїзді у Львові. А перед тим з дітьми — на Орликіяді, теж у Львові. Діти були захоплені!

На Різдво ходили колядувати до батьків, вчителів, а також у дві церкви. Зняли фільм. До речі, чи у вас ходять колядувати?

В кінці січня я запросила трьох пластунів з Рівного (вони є в керівництві), щоб провели в Рахові вишкіл (навчання) починаючих пластунів. Всі були в захопленні! Чекаємо літа, таборів. Надіюся, що цього літа зможемо провести пластовий табір біля Рахова. Цього року, до речі, проводиться ювілейна зустріч пластунів у Вінніпеґу. Але з нашими зарплатами туди не добратися".

Це тільки один з багатьох прикладів продовження пластової ідеї серед молоді в Україні, котрий гарантує його майбутність і підтверджує, що в Україні росте новий люд!

Центр...

(Закінчення зі стор. 1)

ім. Леонтовича (Юрій Мазуркевич, Юрій Харенко — перша й друга скрипки, Борис Дев'ятов — віоля та Володимир Пантелеєв — віольончеля) й піяніст Володимир Винницький. Серед інших творів композитора вперше звучатиме його Перший фортепіяновий концерт. 25-го липня запляннований доброчинний концерт розвагового характеру, в якому візьмуть участь Олександра Грабова (сопрано), Ярослав Гнатюк (баритон) та піяністка Марія Рогожина. 1-го та 8-го серпня відбудуться сольові концерти — перший з них Наталії Хоми, другий — Олега Криси (партію фортепіяну виконає Т. Чекіна). Тиждень пізніше, 15-го серпня, виступить фортепіянове тріо, в складі якого — Тома Гриньків (фортепіян), Антон Міллер (скрипка) та Нестор Цибрівський (віольончеля). 22-го серпня в Центрі вперше виступить талановита співачка з України Люба Щибчик (сопрано) в супроводі В. Винницького. Завершиться сезон ЦУК другим тематичним концертом: 29-го серпня відбудеться вечір Ф. Шопена у виконанні В. Винницького та баритона Олега Чмиря.

Субсидії на своє існування Центр одержує від New York Council on the Arts та Greene County Council on the Arts. Та все ж вирішальну ролю у підтримці діяльности ЦУК відіграють постійні вкладки його членів і допомога таких вагомих українських організацій, як Український Народний Союз, Федеральні кредитові кооперативи „Самопоміч", зокрема у Ню Йорку, та окремих українських меценатів. „Пропаґуючи найкращі сторони професійного українського музичного мистецтва, наша організація заслуговує на підтримку, — говорить д-р Соневицький. — Усі вклади звільнені від податку, тож українським організаціям та меценатам варто зважити можливості матеріяльного підсилення ЦУК, без якого діяльність Центру неможлива. Адже Центр Української Культури — установа не місцевого, а загальноукраїнського значення, і належить вона цілій нашій громаді."

Передаючи нам програмку цьогорічного, 16-го сезону, керівник ЦУК на завершення додає: „Чим більше центр має успіху, тим більше це накладає на нас відповідальности. Ми можемо собі позволити тільки на високоякісні концерти".

Початок усіх концертів та інших мистецьких вечорів о год. 8-ій вечора. Додаткові інформації можна одержати, телефонуючи на числа (212) 674-6569 або (518) 989-6479; у справі курсів народного мистецтва слід телефонувати на число (518) 989-6218.

Нова сторінка на інтернеті

Деякі наші „колишні земляки" не хочуть ніяк лишити в спокою ветеранів 1-ої Дивізії Української Національної Армії, раніше званої як Дивізія „Галичина". Вони дальше поширюють та публікують у пресі брехливі та злобні наклепи на ветеранів цього з'єднання. Окрім того, ці самі „наші приятелі" розпочали в Канаді кампанію, щоб дальше переслідувати цих ветеранів. Це мабуть у зв'язку із тим, що міністерство юстиції Канади найняло, як свого консультанта колишнього шефа Бюра спеціяльних досліджень (OSI) в ЗСА Ніла Шера.

Треба знати, що Спеціяльна Комісія цього самого міністерства під керівництвом судді Дешена, котра розслідувала Дивізію „Галичина" через кілька літ, не знайшла ніяких закидів, котрі можна було скерувати проти Дивізії „Галичина". Її звіт був опублікований ще в 1986 році.

Тепер нарешті маємо можливість опублікувати правдиву інформацію про Дивізію „Галичина", поміщуючи її на інтернеті, котрий є доступний для всіх в цілому світі і не має ніяких ні редакторів, ні цензури. Тут тепер можна дати відсіч всім нападам і наклепам наших недругів. Кожний, хто має комп'ютер та доступ до інтернету, може цю сторінку оглянути та скопіювати її зміст.

В порозумінні з проводами Братства Дивізійників в ЗСА і Канаді я написав і помістив дивізійну сторінку на інтернеті, котру можна оглянути під адресою: http://www.infoukes.com/galiciadivision/

Ця сторінка є на World Wide Web (WWW) від 31-го травня 1998 року та вміщає окрім кількох фотографій та відзнак такі матеріяли: Statement of purpose, Excerpts for the Report of the "Commission of Inquiry on War Crimes" by Justice Jules Deschenes, Commissioner, Ottawa Dec. 30, 1986 pertaining to "Galicia" Division, Essay, an analysis, Bibilography, 1-ша Дивізія Української Національної Армії (Дивізія „Галичина") (в українській мові).

Роман Гавриляк

В АМЕРИЦІ

ВЗЯВШИ ДО УВАГИ ПЕРЕКОНУЮЧІ арґументи фармерів, Уряд ЗСА схильний дозволити на дальший продаж збіжжя Індії та Пакістанові, не зважаючи на економічні санкції проти цих країн, за їхні недавні ядерні випробування. Дозвіл на це, може викликати сумніви щодо моральних принципів Вашінґтону щодо Індії та Пакістану за згадані їхні вчинки, але бажання найти вихід з цієї ситуації найшло прихильників у Конґресі. Навіть президент Билл Клінтон минулої п'ятниці, 12-го червня, заохочував до цього, підкреслюючи, що заборона продавати збіжжя пошкодить тільки цивільному населенню цих держав і американським фармерам. Хоч в основному Конґрес був обурений вчинками Індії та Пакістану, але з наближенням осінніх виборів багато його членів є дуже сенситивними на домагання своїх виборців, в цьому випадку фармерів.

ЗМУШЕНИЙ НЕЗАДОВОЛЕНИМ Конґресом оправдувати свою поїздку і вершинну зустріч в Пекіні в кінці цього місяця, президент Билл Клінтон минулого четверга, 11-го червня, назвав, свою політику співпраці з Пекіном „принциповою і прагматичною". Він заявив, що це є на користь Вашінгтону включити Китай у частинне вирішування спірних торговельних і оборонних питань, але одночасно не замикати очей на його ненадто задовільну політику людських прав.

Соборність у пустині

Сталося так, що через здоров'я деякі наші люди мусіли оселитися в пустині, де сонце і мінеральні води.

Таке місце є в Дезерт Гат Спрінгс у південній Каліфорнії.

Відомо, що наші люди не можуть жити без своїх, стараються знайти товариство, а як знайшли, познайомились, то стали думати про місце, де можна буде сходитись погуторити чи помолитися. Провидіння знало про таку потребу і тут сталося чудо: заповіт св. п. Івана Бумбара, в якому він залишив значну суму свого спадку на будову церковці та „Української хати". Його брат Петро, виконавець спадщини, взявся енергійно й сумлінно виконувати братову волю. Він вирішив насамперед побудувати „Українську хату", де можна буде сходитись, а в неділю відправляти Службі Божої, як буде священик (чи католицький чи православний).

І ось „Українська хата" вже стоїть, а коло неї великий гараж. Все новесеньке! На День Матері вже була тут Служба Божа, було понад 30 душ — католики і православні — разом молились. А після Служби Божої всі пішли до ресторану на перекуску. Було гарно!

Тут одні одних шанують, більш того — дружать, живуть дружньо між собою. А наступного дня приходять разом купатися в мінеральних водах. Атмосфера добра.

А що нас мало ще, то ми перефразували пісню „Роде наш красний" і співаємо: „Роде наш красний, роде наш прекрасний, не цураймося, признаваймося, бо мало нас є". Соборність у пустині прекрасна!

Віримо, що буде нас більше. Наступний плян — церковця. Наш дорогий Петро Бумбар уже працює над проєктом. Мабуть читачі вже набирають охоти приєднатися до нас. „Українська хата" всім рада.

За інформаціями звертайтесь на телефони: Петро Бумбар: (760) 329-4511 або Петро Марцинів: (760) 329-4684.

До милої зустрічі в нашій „Українській хаті". Наша адреса: Ukrainian House, 66595 Fifth Str., Desert Hot Springs, CA 92240.

Д. Грушецький

Останній дзвоник

Ми сьогодні востаннє в цій школі,
Серед вас, дорогі вчителі,
І тому напливає туманом
На нас спогад учнівських всіх днів.
Кожний ранок: дзвінок — і навчання,
Пробігають тихенько хвилини,
До щасливих юнацьких років
Зачисляються дні і години.
Кажуть, щастя впізнаєш тоді,
Як воно десь далеко позаду.
Так і ми, оглянувшись на шлях,
Його бачили багряну заграву.
Перед нами безкраї простори
Манять барвами всіх кольорів.
Мужнім ревом моторів заводи
Нас зовуть до машин і станків.
Загадково темніється космос.
Мчить плянета в незвідану даль.
Може бути життя не солодким,
А гірким, як зелений мигдаль.
Та у радості, смутку і щасті
Наші думи прилинуть сюди,
Де ми знайдемо завжди поради,
Як шукали, бувало, дітьми.
То ж подякуєм, друзі й подруги,
Рідній школі, своїм вчителям,
Що дали так багато наснаги
Нашим юним, гарячим серцям.

Наталя Романюк,
м. Івано-Франківське

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

СТ „Україна" Торонто першуном відбиванки УСЦАК на 1998 рік

Згідно з повідомленням ланкового відбиванки УСЦАК Володимира Рудакевича, чергові річні відбиванкові першості відбулися в рамках святкувань 50-річного ювілею СТ „Україна" Торонто в суботу, 23-го травня ц. р. в залях Раєрсон Політехнічного Університету в Торонто, Канада. Цим разом в турнірі взяло участь 7 дружин, в тому числі тільки дві з Америки (УСВТ „Чорноморська Січ" і дружина осередку СУМ з Клівленду). На жаль, інші наші спортові осередки з таких міст, як Чикаго, Дітройт, Філядельфія, Ню Йорк і Йонкерс, не були учасниками цього турніру.

Згідно з вислідами змагань, дружина ювілята–СТ „Україна" гідно відзначила ювілей цього заслуженого для організованого українського спорту в Канаді — спортового Т-ва, здобувши трофеї чемпіона. Звітовий відбиванковий турнір організував і зразково перевів провідник ланки СТ „Україна" Орест Голик.

Кінцева підсумкова табеля ігор турніру;

1. СТ „Україна", Торонто.
2. СТ „Україна II", Торонто.
3. ВК „Запорожці", Торонто.
4. ВК СУМ, Клівленд.
5. УСВТ „Чорноморська Січ", Нюарк.
6. СТ „Україна III" (Мет Атак), Торонто.
7. ВК Пласт, Сант Кетеринс, Канада.

Ще до справи історії українського спорту в діяспорі

Управа УСЦАК продовжує збірку матеріялів про українські спортові осередки в ЗСА і Канаді і негайно пересилає їх до диспозиції істориків в Україні, які підготовляють важливі історичні видання. В нашому випуску „Спортових Вістей" у „Свободі" (в числі з 24-го квітня ц. р.) ми подали черговий список одержаних матеріялів, що були переслані в Україну. Тоді ми теж далі закликали інші наші спортові осередки, які ще цього не зробили, висилати матеріяли про себе, залучаючи при цьому відповідні кошти на оплату пошти.

Від того часу до УСЦАК наспіли дальші матеріяли, що були вислані в Україну від таких організацій і клюбів: Пласт (10-річчя спортового табору); осередку СУМ ім. М. Павлушкова в Чикаго; матеріяли про колишній спортовий клюб в таборі Ляндек, Австрія; 85-річчя СТ „Україна" (збірник); додаткові матеріяли про УСВТ „Чорноморська Січ". Управа УСЦАК далі закликає ці наші спортові осередки, які ще не вислали свої історії, зробити це найскоріше.

А ось відгук історика Юрія Козія на одержану від УСЦАК першу посилку: „...хочу повідомити, що отримав Вашу посилку з літературою, за яку величезна подяка усім тим, хто долучився до збору. Адже так приємно отримати стільки примірників 'Нашого Спорту', який фактично характеризує діяльність 'Чорноморської Січі'. Особлива подяка за книжки, які, як на мою думку, мають надзвичайну історичну цінність, в пляні збільшення інформацій, тому, що чим більше інформацій буде зібрано мною, тим більше статистично 'повноцінною' буде моя робота ... Що до наукової роботи, хочу довести до Вашого відома, що триває збір літературних джерел у бібліотеках м. Львова і м. Києва, зокрема їду до Києва ознайомитись з літературою у Бібліотеці Української Діяспори, яка там функціонує. Пляную відвідати також бібліотеку ім. Вернадського ... Мені дещо незручно, що завдаю стільки клопоту і дуже приємно, що в діяспорі відгукнулися на мій намір і допомагають усім, чим можуть..."

Про акцію УСЦАК підтримки середній школі в Миколаєві

На адресу УСЦАК наспів лист від Української Школи ім. Тараса Шевченка з м. Голливуду з Фльориди, підписаний Анною М. Д'Андреї, такого змісту: „Дорогі Друзі з Організації УСЦАК! Прийміть від учнів Української Школи ім. Тараса Шевченка в Голливуді, Фльорида, подарунок на 100 долярів на фонд УСЦАК — Миколаївська Середня Українська Школа в Україні".

Управа УСЦАК, тією дорогою, висловлює щирим жертводавцям школи ім. Тараса Шевченка в Голливуді, сердечну подяку. Цей подарок і інші, що наспіють, будуть переслані цій патріотичній середній школі в Миколаєві.

Минулого місяця член Управи УСЦАК В. Тарасько черговий раз відбув поїздку в Україну і при цій нагоді передав на руки Т. Блакитної, управительки середньої школи в Миколаєві, 1,000 дол., призначені на закуп найбільш потрібного обладнання для тієї школи.

В міжчасі на адресу школи в Миколаєві наспіли дві великі посилки з м'ячами, одностроями і іншим спортовим інвентарем та літературою, що їх окремо вислала УСВТ „Чорноморська Січ". Ось вкоротці лист — подяка від управительки школи: „...Хочу сповістити Вас, що 4-го травня ц. р. було доставлено 2 посилки від „Чорноморської Січі". Посилки дійшли дуже добре; нічого не зіпсоване, усе ціле, добре. Від 1044 учнів і 100 працівників школи щиросердечно дякуємо „Чорноморській Січі"... Нехай Всевишній благословить Ваші добрі серця. Запрошуємо Вас до нас в гості. Всіх гараздів Вам! До побачення, директор середньої школи ч. 57 в Миколаєві — Блакитна."

У політичних...

(Закінчення зі стор. 1)

терства оборони — Федеральна служба безпеки і міністерство внутрішніх справ, для державних засобів масової інформації — недержавні, для регіональних еліт — партія „Наш дім — Росія", для „непримиренної" опозиції — „кишенькова", для СНД-Схід (Росія, Білорусь, Казахстан, Таджикистан, Киргизія) — СНД-Захід (Україна, Грузія, Азербайджан, Туркменістан).

Граючи на інтересах конкуруючих сил і структур, Б. Єльцин зробив свою особисту владу практично непорушною.

ВАЖНА ІНФОРМАЦІЯ

„СВОБОДА" з днем 1-го липня 1998 р. друкуватиметься тижнево.

Оголошення у тижневику приймаємо виключно **до середи до години 12-ої полудня** до поміщення в газеті наступного тижня з датою п'ятниці

Посмертні прийматимемо **до години 9-ої рано в середу (в день друкування газети)**

Всі оголошення і прохання про інформації просимо пересилати зі зазначенням відділ оголошень

P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Тел.: (973) 292-9800 • Fax: (973) 644-9510

ПОДІЇ

ВИСТУПИ УЧНІВ УМІ

Ірвінгтон, Н. Дж. — Тут у п'ятницю, 19-го і вівторок, 23-го червня, в залі Українського Народного Дому 140 Проспект аве., відбуватимуться річні виступи учнів Нюаркського Відділу УМІ. Гратимуть учні кляс Д. Каранович, Т. Богданської, Т. Булат, О. Протиняк, Н. Слободяник, К. Сібоки та Р. Венке. Початок о год. 6:30 вечора.

КООПЕРАТИВНИЙ ДЕНЬ

Ню Йорк. — Місцева Українська Православна Федеральна Кредитова Кооператива влаштовує „Кооперативний день" для своїх членів та усіх зацікавлених стати членами названої кооперативи. „Кооперативний день" відбудеться у неділю, 28-го червня, в Українському Селі, 466 Сідар Гров Лейн, Сомерсет, Н. Дж. У програмі — інформації, перекуска, розвагова програма та льотерія. Початок о год. 2-ій після полудня.